

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 58

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 2 februarie 2001

SUMAR

Pagina

REPUBLICĂRI

Regulamentul Senatului..... 1-16

REPUBLICĂRI

REGULAMENTUL SENATULUI*)

CAPITOLUL I

Organizarea Senatului

Secțiunea 1

Constituirea Senatului

Art. 1. — Senatul nou-ales se întrunește, potrivit Constituției României, la convocarea Președintelui României, în cel mult 20 de zile de la alegeri.

Art. 2. — (1) Până la alegerea Biroului permanent lucrările Senatului sunt conduse de cel mai în vârstă senator, asistat de 4 secretari desemnați dintre cei mai tineri senatori.

(2) Imposibilitatea exercitării atribuțiilor de către președintele de vârstă sau de către unul ori mai mulți secretari atrage de drept înlocuirea acestora cu următorii senatori, potrivit aceluiași criterii.

(3) Până la alegerea Biroului permanent pot avea loc dezbateri numai cu privire la validarea mandatelor de senator.

Art. 3. — (1) Pentru validarea mandatelor Senatul alege în prima sa ședință o comisie compusă din 12 senatori, care să reflecte configurația politică a Senatului rezultată din alegeri.

(2) Nu pot face parte din comisia de validare senatori împotriva cărora au fost înregistrate sesizări de invalidare a mandatului, anterior constituirii comisiei.

Art. 4. — (1) Numărul senatorilor care vor fi propuși în comisia de validare de către fiecare partid sau formațiune politică este în funcție de numărul senatorilor acestora.

(2) Propunerile pentru stabilirea numărului de senatori ce revine fiecărui partid sau formațiune politică se fac de reprezentanții acestora și se transmit secretarilor. Președintele de vârstă prezintă Senatului aceste propuneri, în ordinea numărului de senatori ai fiecărui partid sau ai fiecărei

*) Republicat în temeiul art. II din Hotărârea Senatului nr. 5 din 17 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 25 ianuarie 2001, dându-se textelor o nouă numerotare.

Regulamentul Senatului a fost aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 16 din 30 iunie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 27 iulie 1993, și modificat prin:

- Hotărârea Senatului nr. 11 din 29 martie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 4 aprilie 1994;
- Hotărârea Senatului nr. 18 din 28 iunie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 28 iunie 1996;
- Hotărârea Senatului nr. 4 din 13 februarie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 29 din 21 februarie 1997;
- Hotărârea Senatului nr. 6 din 16 martie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 19 martie 1999;
- Hotărârea Senatului nr. 5 din 17 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 25 ianuarie 2001.

formațiuni politice. Senatul hotărăște asupra propunerilor cu votul majorității senatorilor prezenți.

(3) Componenta comisiei se aprobă de Senat cu votul majorității senatorilor prezenți.

Art. 5. — Comisia de validare își începe de îndată activitatea, își alege un președinte și 2 vicepreședinți, care alcătuiesc biroul comisiei, și se organizează în 3 grupe de lucru cuprinzând câte 3 membri. Alegerea se face prin vot deschis.

Art. 6. — (1) Biroul comisiei de validare repartizează grupelor de lucru dosarele complete primite de la Biroul Electoral Central pentru alegerea senatorilor, cu excepția celor referitoare la membrii comisiei.

(2) Verificarea legalității alegerii senatorilor care compun grupele de lucru se face de biroul comisiei de validare, iar a membrilor biroului, de cei 9 membri ai grupelor de lucru.

(3) Biroul comisiei de validare și grupele de lucru sunt obligate să prezinte comisiei propunerile privind validarea sau invalidarea mandatelor de senator, în scris, în termen de cel mult 3 zile de la constituirea acesteia. Propunerile se adoptă cu votul majorității membrilor comisiei.

(4) După expirarea termenului de 3 zile discutarea dosarelor nesoluționate se face în plenul comisiei.

(5) Comisia de validare se pronunță și asupra contestațiilor depuse la această comisie, în termen de 3 zile de la constituirea sa.

(6) Contestațiile pot fi depuse, sub sancțiunea decăderii, până la adoptarea prin vot a raportului de către comisia de validare. Contestațiile pot fi formulate de cetățeni români cu drept de vot și de persoanele juridice române interesate.

Art. 7. — Comisia de validare poate propune invalidarea alegerii unui senator numai în cazul în care constată existența, în legătură cu alegerea acestuia, a unor încălcări ale legii ce nu au făcut obiectul contestațiilor soluționate definitiv, în conformitate cu dispozițiile legii electorale.

Art. 8. — Comisia de validare, în cel mult 4 zile de la constituire, întocmește un raport în care nominalizează senatorii pentru care se propune validarea sau invalidarea mandatelor, cu motivarea propunerilor de invalidare.

Art. 9. — Raportul este aprobat de comisie cu votul majorității membrilor acesteia; în caz de paritate votul președintelui este hotărâtor. Opiniile diferite se consemnează și fac parte din raport.

Art. 10. — Senatul se întrunește în a 5-a zi de la constituirea comisiei de validare pentru dezbaterea raportului prezentat de președintele comisiei.

Art. 11. — (1) Senatul se pronunță printr-un singur vot asupra listei cuprinzând numele și prenumele senatorilor propuși pentru validare. Senatul dezbate și se pronunță prin vot cu privire la fiecare senator propus pentru invalidarea mandatului.

(2) Validarea sau invalidarea mandatelor de senator se face cu votul majorității senatorilor prezenți.

Art. 12. — Senatul este legal constituit după validarea a două treimi din mandatele de senator.

Art. 13. — După validare senatorii depun jurământul în condițiile legii.

Art. 14. — După încheierea activității comisiei de validare competențele acesteia revin Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări.

Secțiunea a 2-a

Grupurile parlamentare

Art. 15. — (1) După validare senatorii se pot organiza în grupuri parlamentare.

(2) Un grup parlamentar poate fi constituit și poate funcționa pe toată durata legislaturii dintr-un număr de cel puțin 7 senatori, care au fost aleși pe listele aceluiasi partid sau ale aceleiasi formațiuni politice.

(3) Senatorii care au candidat pe listele unei coaliții electorale și care fac parte din partide sau formațiuni politice diferite se pot constitui în grupuri parlamentare proprii ale partidelor sau formațiunilor respective, în condițiile alin. (2).

(4) Un senator poate face parte dintr-un singur grup parlamentar.

Art. 16. — (1) Senatorii aleși ca independenți se pot afilia unuia dintre grupurile parlamentare constituite potrivit art. 15 alin. (1) și (2).

(2) Trecerea de la un grup parlamentar la altul, precum și constituirea de grupuri parlamentare ale unui partid sau unei formațiuni politice care nu a participat la alegeri sau care nu a obținut locuri în Senat în urma alegerilor sunt interzise.

(3) Senatorii care părăsesc un grup parlamentar constituit potrivit art. 15 alin. (1) și (2) nu se pot afilia altui grup parlamentar și nu pot reprezenta partide sau formațiuni politice care nu au obținut mandate în Senat în urma alegerilor sau nu au participat la aceste alegeri.

(4) Senatorii aleși ca independenți sau deveniți independenți prin părăsirea grupurilor parlamentare nu se pot asocia între ei pentru constituirea unui grup parlamentar.

Art. 17. — Grupurile parlamentare își aleg un președinte, unul sau 2 vicepreședinți și un secretar înainte de ședința de constituire a Senatului nou-ales.

Art. 18. — (1) Președintele grupului are următoarele atribuții:

a) propune Senatului reprezentanții grupului în comisia de validare;

b) prezintă Senatului componența nominală a grupului parlamentar;

c) reprezintă grupul în negocierile pentru compunerea Biroului permanent, pentru compunerea birourilor comisiilor permanente, precum și pentru compunerea comisiilor Senatului;

d) propune candidații grupului pentru funcțiile din Biroul permanent;

e) participă la ședințele Biroului permanent ori de câte ori este invitat;

f) poate cere încheierea dezbaterilor în Senat;

g) poate cere revocarea membrilor Biroului permanent sau a membrilor birourilor comisiilor permanente propuși de grupul pe care îl reprezintă;

h) informează membrii grupului asupra activităților Senatului și ale comisiilor Senatului;

i) reprezintă grupul ori de câte ori este nevoie în activitatea Senatului;

j) dă mandat unuia dintre vicepreședinți pentru înlocuirea sa.

(2) Vicepreședintele grupului îl înlocuiește pe președinte în lipsa acestuia sau ori de câte ori este nevoie, în baza mandatului.

(3) Secretarul grupului ține evidența prezenței și asigură redactarea proceselor-verbale.

Art. 19. — (1) Președintele grupului prezintă Senatului denumirea acestuia, precum și componența lui numerică și nominală.

(2) Succesiunea prezentărilor se stabilește de președintele de vârstă al Senatului, în ordinea mărimii grupurilor parlamentare.

Art. 20. — (1) Orice modificare intervenită în componența unui grup parlamentar se aduce la cunoștință în scris președintelui Senatului.

(2) Președintele Senatului informează senatorii în ședință publică asupra modificărilor intervenite în componența grupurilor parlamentare.

Art. 21. — (1) Grupurile parlamentare, în funcție de mărimea lor, își constituie un secretariat tehnic a cărui structură se stabilește de Biroul permanent. Numirea și salarizarea membrilor acestuia se fac prin ordin al secretarului general al Senatului, cu contract de muncă pe durată determinată, corespunzătoare legislaturii. Numirea în și revocarea din funcție se fac la propunerea grupului parlamentar respectiv.

(2) Grupurile parlamentare dispun, de asemenea, de logistica necesară în vederea desfășurării activității, precum și de mijloacele de transport, stabilite de Biroul permanent în funcție de mărimea grupurilor.

Secțiunea a 3-a

Biroul permanent al Senatului

Art. 22. — (1) După constituirea legală a Senatului se alege președintele Senatului și ceilalți membri ai Biroului permanent al acestuia.

(2) Biroul permanent al Senatului se compune din: președintele Senatului, 4 vicepreședinți, 4 secretari și 2 chestori. Președintele Senatului este și președintele Biroului permanent.

(3) Repartizarea funcțiilor în Biroul permanent se stabilește prin negocieri între reprezentanții grupurilor parlamentare, respectându-se configurația politică a Senatului așa cum rezultă din constituirea inițială a grupurilor parlamentare. În cazul în care nu se ajunge la un acord, problema se supune votului Senatului.

Art. 23. — (1) Președintele Senatului este ales, prin vot secret, cu buletine de vot pe care sunt înscrise numele și prenumele tuturor candidaților propuși de grupurile parlamentare. Fiecare grup parlamentar poate face o singură propunere.

(2) Este declarat ales președinte al Senatului candidatul care a întrunit la primul tur de scrutin votul majorității senatorilor.

(3) Dacă nici un candidat nu a întrunit numărul de voturi necesar, se organizează un al doilea tur de scrutin, la care participă primii 2 candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi sau, după caz, primul clasat și candidații care s-au clasat pe locul al doilea cu un număr egal de voturi; va fi declarat președinte al Senatului candidatul care a obținut cel mai mare număr de voturi din totalul voturilor exprimate.

(4) În caz de egalitate de voturi se organizează un nou tur de scrutin.

Art. 24. — Președintele Senatului este ales pe durata mandatului acestei Camere a Parlamentului.

Art. 25. — O dată cu alegerea președintelui Senatului activitatea președintelui de vârstă încetează.

Art. 26. — (1) Alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor care compun Biroul permanent se face la propunerea grupurilor parlamentare.

(2) În vederea depunerii propunerilor Senatul stabilește numărul de locuri din Biroul permanent care revine fiecărui grup parlamentar în condițiile art. 22 alin. (3). Propunerile se transmit președintelui Senatului.

(3) Propunerile nominale pentru funcțiile prevăzute la alin. (1) și repartizate conform alin. (2) se fac de președinții grupurilor parlamentare. Propunerile se înaintează președintelui Senatului, care le va supune votului. Alegerea se face prin vot secret cu buletine.

(4) La primul tur de scrutin este declarat ales candidatul care a obținut votul majorității senatorilor.

(5) Dacă un candidat nu a obținut numărul de voturi necesar, se organizează un al doilea tur de scrutin, candidatul urmând să fie declarat ales dacă a obținut votul majorității senatorilor prezenți.

(6) În cazul în care un candidat nu a obținut nici după cel de-al doilea tur de scrutin numărul necesar de voturi, grupul parlamentar în cauză va face o altă propunere, care se supune aceleiași proceduri de vot. Procedura se repetă până la alegerea unui reprezentant al celui grup parlamentar în funcția stabilită în Biroul permanent al Senatului.

Art. 27. — Vicepreședinții, secretarii și chestorii sunt aleși la începutul fiecărei sesiuni ordinare a Senatului.

Art. 28. — Pentru constatarea rezultatelor votului și încheierea procesului-verbal se alege o comisie formată din câte un reprezentant al grupurilor parlamentare din Senat.

Art. 29. — (1) Membrii Biroului permanent pot fi revocați înainte de expirarea mandatului, la cererea grupului parlamentar pe care îl reprezintă, prin votul majorității senatorilor. Votul este secret și se exprimă prin bile.

(2) Cererea de revocare se supune aprobării Senatului după 3 zile de la înregistrare, dar nu mai târziu de 10 zile.

Art. 30. — O dată cu alegerea Biroului permanent activitatea secretarilor desemnați în condițiile art. 2 încetează.

Art. 31. — Funcțiile din Biroul permanent, devenite vacante în timpul sesiunii, se ocupă la propunerea grupului parlamentar căruia i-a fost repartizată funcția respectivă, în condițiile prevăzute la art. 26.

Art. 32. — (1) Biroul permanent al Senatului are următoarele atribuții:

a) propune Senatului datele de începere și de terminare ale fiecărei sesiuni a Senatului, conform art. 63 din Constituție;

b) solicită președintelui Senatului convocarea în sesiune extraordinară;

c) supune aprobării plenului Regulamentul Senatului, precum și propunerile de modificare a acestuia;

d) pregătește și asigură desfășurarea în bune condiții a lucrărilor Senatului;

e) primește proiectele de lege și propunerile legislative și sesizează comisiile permanente în vederea întocmirii rapoartelor și a elaborării avizelor, dispune difuzarea proiectelor de lege, a propunerilor legislative și a rapoartelor tuturor senatorilor;

f) întocmește proiectul ordinii de zi a ședințelor Senatului și programul de activitate, cu participarea președinților grupurilor parlamentare, a președinților comisiilor permanente și cu consultarea reprezentantului Guvernului pentru relația cu Parlamentul;

g) organizează relațiile Senatului cu parlamentele altor state și cu organizațiile parlamentare, stabilește componența nominală a delegațiilor;

h) analizează și supune dezbaterii Senatului propunerile Comisiei de politică externă privind orientările generale ale politicii externe a României sau programele de politică externă;

i) supune spre aprobare Senatului componența delegațiilor permanente la organizațiile parlamentare mondiale, europene sau regionale, pe baza consultării grupurilor parlamentare;

j) prezintă Senatului proiectul de buget al acestuia și contul de încheiere a exercițiului bugetar;

k) exercită controlul financiar-contabil și ia hotărârile ce se impun în acest domeniu;

l) supune aprobării Senatului structura serviciilor acestuia;

m) propune Senatului numirea secretarului general;
 n) aprobă statul de funcții și regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor Senatului, la propunerea secretarului general, precum și regulamente privind desfășurarea activității serviciilor Senatului;

o) controlează serviciile Senatului;

p) aprobă regulamentul privind paza, accesul și serviciul de permanență în sediul Senatului;

r) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, de prezentul regulament sau însărcinări date de Senat.

(2) Dezbaterile Biroului permanent al Senatului se consemnează în procese-verbale și în stenograme.

Art. 33. — Biroul permanent se convoacă la cererea președintelui Senatului sau la cererea a cel puțin 4 membri ai săi.

Art. 34. — Biroul permanent va invita la lucrările sale președinții grupurilor parlamentare și președinții comisiilor parlamentare ori de câte ori consideră necesar.

Art. 35. — (1) Președintele Senatului are următoarele atribuții:

a) convoacă Senatul în sesiuni ordinare și extraordinare;

b) conduce lucrările Senatului, asistat de 2 secretari;

c) acordă cuvântul, moderează discuțiile, sintetizează problemele supuse dezbaterii, stabilește ordinea votării, anunță rezultatul acesteia și proclamă rezultatul votului;

d) asigură menținerea ordinii în timpul dezbaterilor și respectarea regulamentului;

e) conduce lucrările Biroului permanent;

f) reprezintă Senatul în relațiile cu Președintele României, Camera Deputaților, Guvernul și Curtea Constituțională;

g) reprezintă Senatul în relațiile interne și externe;

h) poate sesiza Curtea Constituțională în condițiile prevăzute la art. 144 lit. a) și b) din Constituție;

i) dispune de fondul președintelui, conform legii și în limitele prevederilor bugetare;

j) aprobă decontarea cheltuielilor pentru deplasările în străinătate pe care le-a dispus;

k) aprobă indemnizațiile persoanelor utilizate în cadrul Senatului în calitate de colaborator, precum și decontarea cheltuielilor suportate de persoanele invitate pentru audieri la Senat;

l) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de prezentul regulament sau însărcinări date de Senat.

(2) Președintele Senatului asigură interimatul funcției de Președinte al României, conform art. 97 din Constituție.

Art. 36. — (1) Vicepreședinții îndeplinesc, în ordinea stabilită de Biroul permanent, atribuții ale președintelui, la solicitarea sau în absența acestuia.

(2) În perioada în care președintele Senatului asigură interimatul funcției de Președinte al României atribuțiile președintelui Senatului se exercită de unul dintre vicepreședinți, ales prin vot secret, cu majoritatea voturilor senatorilor.

Art. 37. — Secretarii întocmesc lista cuprinzând înscrierile la cuvânt în ordinea în care au fost făcute, prezintă președintelui propunerile, amendamentele și orice alte comunicări adresate Senatului, efectuează apelul nominal, consemnează rezultatul votului, răspund de evidența hotărârilor adoptate, veghează la întocmirea stenogramelor, îl asistă pe președinte în realizarea atribuțiilor ce îi revin, în ordinea stabilită de Biroul permanent, și îndeplinesc orice alte sarcini care le sunt încredințate de acesta sau de Biroul permanent.

Art. 38. — (1) Chestorii verifică modul de gestionare a patrimoniului Senatului, exercită controlul financiar asupra cheltuielilor efectuate, prezintă Senatului proiectul de buget

și încheierea exercițiului bugetar anual, asigură menținerea ordinii în sediul Senatului și îndeplinesc orice alte sarcini, în conformitate cu dispozițiile președintelui Senatului și ale Biroului permanent.

(2) La sfârșitul fiecărei sesiuni chestorii prezintă Senatului un raport cu privire la rezultatele controalelor efectuate.

Secțiunea a 4-a

Comisiile Senatului

1. Dispoziții comune

Art. 39. — Comisiile sunt organe de lucru ale Senatului, constituite pentru pregătirea activității de legiferare, precum și pentru realizarea funcției de control parlamentar.

Art. 40. — (1) Senatul își constituie comisii permanente și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale.

(2) Senatul constituie, de asemenea, comisii de mediere sau alte comisii comune cu Camera Deputaților.

(3) Numărul, denumirea și competența fiecărei comisii, precum și numărul membrilor acestora se hotărăsc de către Senat, la propunerea Biroului permanent.

Art. 41. — (1) Componența comisiilor se stabilește potrivit configurației politice a Senatului rezultate din constituirea inițială a grupurilor parlamentare sau prin negocieri între reprezentanții grupurilor parlamentare.

(2) Opțiunile senatorilor se prezintă de grupurile parlamentare în termenul stabilit de Biroul permanent. Propunerile de membri ai comisiilor se fac de președinții grupurilor parlamentare, cu respectarea prevederilor alin. (1). În cazul în care nu se ajunge la un acord Senatul hotărăște prin vot deschis.

(3) Senatul aprobă componența nominală a fiecărei comisii cu votul deschis al majorității senatorilor prezenți.

(4) În aceleași condiții se aprobă și revocarea unor membri ai comisiei, la solicitarea grupurilor parlamentare care i-au propus inițial.

Art. 42. — (1) În prima lor ședință, convocată de președintele Senatului, comisiile își aleg birourile, compuse dintr-un președinte, 1–2 vicepreședinți și 1–2 secretari. În componența de ansamblu a birourilor se va urmări pe cât posibil respectarea configurației politice a Senatului.

(2) Membrii birourilor comisiilor pot fi revocați înainte de expirarea mandatului, la cererea grupului parlamentar pe care îl reprezintă, prin votul majorității membrilor comisiei. Grupul parlamentar care a cerut revocarea poate solicita înlocuirea senatorului revocat din funcție cu un alt membru al grupului parlamentar care face parte din comisie.

Art. 43. — Comisiile adoptă propriul regulament de organizare și funcționare, care se supune aprobării Biroului permanent.

Art. 44. — Biroul fiecărei comisii propune:

a) ordinea de zi a fiecărei ședințe;

b) sarcinile ce revin fiecărui senator în cadrul comisiei;

c) constituirea de subcomisii, cu votul majorității membrilor comisiei, stabilindu-le componența și sarcinile;

d) alte măsuri ce interesează bunul mers al activităților comisiei.

Art. 45. — Președintele comisiei are următoarele atribuții:

a) asigură reprezentarea acesteia în raporturile cu Biroul permanent și cu celelalte comisii;

b) conduce ședințele comisiei;

c) invită, din proprie inițiativă sau la solicitarea membrilor comisiei, să participe la lucrările comisiei și persoane din afara ei, dacă interesele lucrărilor respective o cer;

d) are acces sau poate desemna un alt reprezentant al comisiei la ședințele altor comisii care examinează lucrări ce prezintă importanță pentru comisia pe care o conduce;

e) îndeplinește alte atribuții prevăzute de regulamentul propriu de organizare și funcționare.

Art. 46. — Vicepreședintele îndeplinește, în lipsa sau la cererea președintelui, atribuțiile acestuia.

Art. 47. — Secretarul comisiei are următoarele atribuții:

a) ține evidența prezenței senatorilor la ședințele comisiei;

b) asigură redactarea tuturor actelor comisiei;

c) numără voturile exprimate în ședințele comisiei;

d) urmărește întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor comisiei;

e) îndeplinește orice alte atribuții necesare bunului mers al activităților comisiei.

Art. 48. — (1) Convocarea ședințelor comisiei se face de președintele acesteia sau, în lipsa sa, de un vicepreședinte care îl înlocuiește, potrivit programului de lucru al Senatului.

(2) În timpul sesiunii ședințele comisiilor pot avea loc în același timp cu cele ale plenului, cu încuviințarea acestuia.

(3) În afara programului de lucru, în cadrul sesiunii, comisiile pot fi convocate și pot ține ședințe cu aprobarea sau din dispoziția Biroului permanent.

Art. 49. — (1) Ședințele comisiilor nu sunt publice.

(2) În interesul desfășurării lucrărilor comisiile pot invita să participe la dezbateri specialiști sau reprezentanți ai autorităților publice și ai unor organizații neguvernamentale.

(3) Condițiile în care reprezentanții mijloacelor de informare în masă au acces la lucrările comisiilor se stabilesc de plenul acestora.

Art. 50. — (1) Reprezentanții Guvernului au acces la lucrările comisiilor. Comisiile pot solicita participarea la lucrările lor a unor membri ai Guvernului sau a conducătorilor unor instituții publice, situație în care prezența acestora este obligatorie; data la care are loc ședința comisiei va fi adusă la cunoștință invitaților cu cel puțin 3 zile înainte.

(2) La ședințele comisiilor pot participa și senatori din alte comisii, fără a avea drept de vot.

(3) Biroul comisiei hotărăște condițiile și limitele participării personalului de specialitate al Senatului la ședințele comisiilor.

Art. 51. — La propunerea președintelui, a biroului comisiei sau a unui senator comisia poate hotărî limitarea duratei luărilor de cuvânt.

Art. 52. — (1) Comisiile lucrează legal în prezența majorității membrilor lor.

(2) Hotărârile comisiilor se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. În caz de paritate votul președintelui sau, după caz, al înlocuitorului acestuia este hotărâtor.

Art. 53. — (1) După încheierea dezbaterilor sau a efectuării lucrării aflate în examinare comisia desemnează dintre membrii săi, la propunerea președintelui, unul sau mai mulți raportori.

(2) Raportorii se vor îngriji de întocmirea raportului sau avizului comisiei, care va fi supus aprobării acesteia prin vot.

(3) Rapoartele și avizele vor cuprinde, pe lângă opinia majorității membrilor comisiei, și păreri contrare, motivate, ale celorlalți senatori din comisie, la cererea expresă a acestora.

Art. 54. — Votul în comisie este deschis. Comisia poate decide ca anumite hotărâri să fie luate prin vot secret.

Art. 55. — (1) Lucrările comisiilor se consemnează în procese-verbale și pot fi stenografiate.

(2) Senatorii care nu sunt membri ai comisiei pot consulta la sediul comisiei actele și documentele acesteia, cu încuviințarea biroului comisiei, fără strămătarea lor și fără ca lucrările comisiei să fie stânjenite.

(3) Acte și documente ale comisiilor pot fi consultate și de alte persoane interesate decât membrii Senatului, numai cu aprobarea biroului comisiei.

(4) Toate actele și documentele emise de comisie vor fi semnate de președinte și de secretar.

(5) Secretarul comisiei supraveghează evidența și păstrarea tuturor actelor și documentelor comisiei de personalul de specialitate al acesteia.

2. Comisiile permanente

Art. 56. — (1) Comisiile permanente sunt alese pe toată durata mandatului Senatului.

(2) Comisiile permanente sunt următoarele:

I. Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări;

II. Comisia economică;

III. Comisia pentru privatizare;

IV. Comisia pentru buget, finanțe și bănci;

V. Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și silvicultură;

VI. Comisia pentru politică externă;

VII. Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională;

VIII. Comisia pentru drepturile omului și minorități;

IX. Comisia pentru muncă și protecție socială;

X. Comisia pentru învățământ și știință;

XI. Comisia pentru cultură, culte, artă și mijloace de informare în masă;

XII. Comisia pentru administrația publică și organizarea teritoriului;

XIII. Comisia pentru cercetarea abuzurilor și petiții;

XIV. Comisia pentru sănătate, ecologie, tineret și sport.

(3) În termen de 30 de zile*) de la data intrării în vigoare a prezentului regulament comisiile permanente își elaborează regulamente proprii, care se aprobă de Biroul permanent al Senatului. Acestea vor preciza și domeniile lor de activitate.

Art. 57. — (1) Fiecare senator este obligat să facă parte dintr-o singură comisie permanentă. Același senator poate face parte dintr-o a doua comisie permanentă. Pe durata mandatului orice senator își poate schimba opțiunea.

(2) Președintele Senatului și senatorii, membri ai Guvernului, nu fac parte din comisiile permanente pe durata exercitării acestor funcții.

(3) Calitatea de membru al comisiei poate înceta la propunerea grupului parlamentar din care face parte senatorul. În acest caz același grup parlamentar poate propune un alt senator pentru a fi ales membru al comisiei.

Art. 58. — Comisiile permanente au următoarele atribuții:

a) examinează proiecte și propuneri legislative, în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor;

*) Termenul curge începând cu data intrării în vigoare a Hotărârii Senatului nr. 5/2001.

b) solicită rapoarte, informații și documente de la autoritățile publice;

c) efectuează anchete parlamentare, atunci când consideră necesar, și prezintă rapoarte Biroului permanent;

d) controlează modul în care ministerele și celelalte organe ale administrației publice îndeplinesc Programul de guvernare aprobat de Parlament în domeniile lor specifice de activitate;

e) dezbate și hotărăsc asupra altor probleme transmise de Biroul permanent;

f) rezolvă și alte sarcini potrivit regulamentului propriu.

Art. 59. — Biroul permanent trimite proiectele de lege, propunerile legislative și amendamentele comisiilor în competența cărora intră materia reglementată prin acestea, spre dezbateră și elaborarea rapoartelor sau avizelor.

Art. 60. — (1) Orice comisie permanentă care se consideră competentă cu privire la un proiect de lege, o propunere legislativă sau un amendament, trimise de Biroul permanent altei comisii, poate solicita Biroului permanent să îi fie transmise spre avizare.

(2) În caz de refuz din partea Biroului permanent Senatul hotărăște asupra solicitării comisiei prin votul majorității senatorilor prezenți.

Art. 61. — (1) Dacă o comisie permanentă consideră că un proiect de lege sau o propunere legislativă este de competența în fond a altei comisii, poate cere Biroului permanent transmiterea lor către acea comisie, în termen de cel mult 10 zile de la înregistrare.

(2) În caz de refuz din partea acestuia se procedează potrivit art. 60 alin. (2).

(3) La fel se procedează și în caz de conflict de competență între comisii.

Art. 62. — (1) Comisia permanentă sesizată în fond comunică în scris celorlalte comisii care examinează proiectul sau propunerea legislativă termenul în care să îi fie remise avizele acestora.

(2) În cazul nerespectării acestui termen comisia sesizată în fond poate redacta raportul fără să mai aștepte avizul sau avizele respective.

Art. 63. — La ședințele comisiei sesizate în fond pot participa la dezbateri raportorii comisiilor sesizate pentru avize.

Art. 64. — (1) În raportul comisiilor sesizate în fond se fac referiri la avizele celorlalte comisii care au examinat proiectul, la avizul Consiliului Legislativ și la toate amendamentele primite. În cazul propunerilor respinse se menționează motivele avute în vedere.

(2) Raportul cuprinde propuneri motivate privind admiterea fără modificări a actului examinat, respingerea acestuia sau admiterea lui cu modificări și se înaintează Biroului permanent.

Art. 65. — Raportul comisiei sesizate în fond se depune la Biroul permanent în termenul stabilit de acesta. Termenul poate fi modificat la cererea motivată a comisiei.

Art. 66. — (1) Avizarea amendamentelor scrise, depuse de senatori, se face de către comisia sesizată în fond și, numai dacă aceasta consideră necesar, și de o altă comisie.

(2) Pentru observațiile formulate în plen cu privire la probleme de redactare avizarea se face oral de către raportorul comisiei sesizate în fond.

(3) Data amendamentului este data înregistrării sale la comisie, care va ține o evidență specială a tuturor amendamentelor depuse.

Art. 67. — Dacă în urma dezbaterilor în plen sunt necesare modificări importante ale conținutului proiectului sau propunerii legislative, președintele Senatului, la cererea oricărui senator sau a unui grup parlamentar, supune votului Senatului suspendarea dezbaterilor și trimiterea proiectului spre reexaminare comisiei sesizate în fond.

Art. 68. — Comisiile permanente pot ține ședințe comune. În asemenea situații comisiile pot conveni ca raportul sau avizul lor să fie comun.

Art. 69. — (1) Orice comisie permanentă poate iniția o anchetă parlamentară, în limitele competențelor sale materiale, privitoare la activitatea desfășurată de un minister sau de altă autoritate publică.

(2) Pentru a obține încuviințarea comisia permanentă va prezenta o cerere scrisă, temeinic motivată, adoptată cu votul majorității membrilor săi, în care vor fi enunțate obiectivele și scopul anchetei, mijloacele necesare de realizare și termenul de depunere a raportului.

(3) Biroul permanent al Senatului va decide asupra cererii, precum și dacă raportul se supune dezbaterii și aprobării Senatului.

(4) Persoanele invitate pentru audiere vor fi înștiințate despre aceasta cu cel puțin 5 zile înainte. Cheltuielile de deplasare și, eventual, de cazare vor fi suportate din bugetul Senatului.

(5) Prezența la audieri este obligatorie.

(6) Procedura audierii este cea prevăzută în regulamentul comisiei permanente.

3. Comisii speciale

Art. 70. — (1) La propunerea Biroului permanent Senatul poate constitui, prin hotărâre, comisii speciale pentru avizarea unor proiecte de lege complexe, pentru elaborarea unor propuneri legislative sau pentru alte scopuri, indicate în hotărârea de înființare a comisiei. Proiectele de lege astfel avizate și propunerile legislative elaborate de comisie nu vor mai fi supuse examinării altor comisii.

(2) Prin aceeași hotărâre se vor preciza senatorii care compun comisia și biroul acesteia, la propunerea Biroului permanent, precum și termenul în care va fi depus raportul comisiei.

(3) Membrii comisiilor speciale își păstrează și calitatea de membri ai comisiilor permanente.

(4) Celelalte probleme legate de organizarea și funcționarea comisiei vor fi reglementate de biroul acesteia, în măsura în care prevederile art. 39–55 nu sunt îndesulătoare.

4. Comisii de anchetă

Art. 71. — (1) La cererea unei treimi din numărul membrilor săi Senatul va putea hotărî înființarea unei comisii de anchetă, fiind aplicabile prevederile art. 39–55, 69 și ale art. 70 alin. (2) și (4).

(2) La cererea motivată a comisiei Senatul poate aproba prelungirea termenului stabilit pentru depunerea raportului. În acest caz comisia este obligată să prezinte un raport preliminar.

(3) Raportul comisiei este depus la Biroul permanent, care va asigura includerea lui în proiectul ordinii de zi, în termen de cel mult 15 zile de la data depunerii.

(4) După dezbateră raportului Senatul adoptă o hotărâre cu privire la acesta.

5. Comisii de mediere

Art. 72. — (1) Dacă una dintre Camere adoptă un proiect de lege sau o propunere legislativă într-o redactare diferită de cea adoptată de cealaltă Cameră, președintele

Senatului, împreună cu președintele Camerei Deputaților, prin intermediul unei comisii paritare, inițiază procedura de mediere.

(2) În acest scop Biroul permanent va propune Senatului un număr de 7 senatori, urmărindu-se respectarea principiilor prevăzute la art. 41.

(3) Senatorii stabiliți de Senat prin votul deschis al majorității senatorilor prezenți, împreună cu cei 7 deputați desemnați de Camera Deputaților, formează comisia de mediere.

(4) Cvorumul regulamentar al ședinței este asigurat de prezența a cel puțin 4 senatori dintre membrii comisiei de mediere a Senatului.

Art. 73. — (1) Comisia de mediere se reunește la sediul uneia dintre Camere, la convocarea președintelui comisiei sesizate în fond de la Camera care a adoptat ultima proiectul, și stabilește regulile după care își va desfășura activitatea, inclusiv termenul în care urmează să prezinte raportul.

(2) Reprezentanții Senatului în comisia de mediere au competența de a examina și de a hotărî, împreună cu cei ai Camerei Deputaților, numai asupra redactărilor diferite adoptate de Camera Deputaților la textele adoptate de Senat și se vor pronunța, în aceste limite, asupra redactărilor diferite, putând adopta fie una, fie cealaltă dintre redactări sau un text comun.

(3) Conducerea lucrărilor comisiei se realizează prin rotație de către un senator și un deputat, stabiliți de comisie.

Art. 74. — Hotărârile comisiei se iau cu acordul majorității membrilor acesteia. În caz de egalitate la 7 voturi, decide votul președintelui care conduce ședința comisiei în momentul votării.

Art. 75. — (1) Activitatea comisiei încetează o dată cu depunerea raportului.

(2) În cazul în care comisia de mediere nu ajunge, în termenul stabilit potrivit art. 73 alin. (1), la un acord cu privire la textele aflate în divergență sau dacă una dintre Camere nu aprobă raportul comisiei de mediere, textele aflate în divergență se supun dezbaterii în ședința comună a celor două Camere, potrivit regulamentului acestor ședințe.

CAPITOLUL II

Desfășurarea lucrărilor Senatului

Secțiunea 1

Sesiunile și actele Senatului

Art. 76. — Senatul se întrunește în două sesiuni ordinare pe an. Prima sesiune începe în luna februarie și nu poate depăși sfârșitul lunii iunie. A doua sesiune începe în luna septembrie și nu poate depăși sfârșitul lunii decembrie.

Art. 77. — (1) Senatul se întrunește și în sesiuni extraordinare, la cererea Președintelui României, a Biroului permanent ori a cel puțin o treime din numărul senatorilor.

(2) Cererea de convocare a unei sesiuni extraordinare se face în scris și va cuprinde motivul și durata sesiunii.

(3) Convocarea Senatului se face de președintele acesteia.

(4) Respingerea de către Senat a ordinii de zi solicitate împiedică ținerea sesiunii extraordinare.

Art. 78. — (1) În timpul sesiunilor Senatul lucrează în ședințe în plen, în comisii și în grupuri parlamentare.

(2) În afara sesiunilor Senatul lucrează prin Biroul permanent, în grupuri parlamentare și, cu aprobarea sau din dispoziția Biroului permanent, în comisii parlamentare.

Art. 79. — (1) Senatul adoptă legi, hotărâri și moțiuni.

(2) De asemenea, Senatul poate adopta mesaje, declarații și alte acte cu caracter politic.

Secțiunea a 2-a

Ordinea de zi și programul de activitate

Art. 80. — (1) Ordinea de zi și programul de activitate ale Senatului se aprobă de plenul Senatului, la propunerea Biroului permanent.

(2) Materialele care se supun dezbaterii Senatului se transmit Biroului permanent pentru a se întocmi proiectul ordinii de zi și al programului de activitate ale Senatului.

(3) Propunerile legislative se comunică Guvernului în termen de 3 zile de la înregistrare, pentru a se pronunța și în ceea ce privește aplicarea art. 110 din Constituție.

Art. 81. — (1) Proiectul ordinii de zi cuprinde proiecte de lege, propuneri legislative, rapoarte, informări și alte acte prevăzute de lege pentru a fi dezbătute de Senat, precum și, după caz, întrebări, interpelări, declarații sau alte probleme propuse de Guvern, de Biroul permanent ori de senatori.

(2) La întocmirea și aprobarea ordinii de zi, în domeniul legislativ se va asigura prioritate dezbaterii proiectelor de lege în procedură de urgență, dezbaterii ordonanțelor de urgență și a rapoartelor întocmite de comisiile de mediere.

(3) Alte propuneri sau documente decât cele din domeniul legislativ se transmit Biroului permanent pentru a fi incluse în proiectul ordinii de zi, cu cel puțin două zile înainte de ședința Biroului permanent, dacă prin lege, prin prezentul regulament sau prin hotărârea Senatului nu se prevede un termen mai scurt.

Art. 82. — (1) Proiectul ordinii de zi pentru săptămâna următoare este supus spre aprobare Senatului și se adoptă, cu votul majorității senatorilor prezenți, în ultima zi de activitate în plen a săptămânii.

(2) Ordinea de zi și programul de activitate, aprobate pentru săptămâna următoare, se distribuie senatorilor și se afișează la sediul Senatului.

(3) Ordinea de zi se difinitivează și se adoptă zilnic.

Art. 83. — Decretele Președintelui României pentru ratificarea tratatelor internaționale, precum și rapoartele sau declarațiile primului-ministru cu privire la politica Guvernului se înscriu în proiectul ordinii de zi și se dezbate cu prioritate.

Art. 84. — (1) Ordinea de zi poate fi modificată numai la cererea Biroului permanent, a unui grup parlamentar, a unei comisii a Senatului sau a Guvernului pentru motive bine întemeiate și urgente.

(2) Motivarea cererii de modificare a ordinii de zi se face printr-o singură luare de cuvânt, limitată în timp. În cazul în care există opoziție, se va da cuvântul unui singur vorbitor pentru fiecare grup parlamentar, după care se va trece la vot.

Secțiunea a 3-a

Procedura legislativă

Art. 85. — (1) Inițiativa legislativă aparține Guvernului, senatorilor și unui număr de cel puțin 250.000 de cetățeni cu drept de vot, în conformitate cu art. 73 din Constituție. Senatul dezbate și proiectele de lege sau propunerile legislative transmise de Camera Deputaților.

(2) În exercitarea dreptului de inițiativă legislativă Guvernul înaintează Senatului proiecte de lege, iar senatorii

și cetățenii, propuneri legislative. Acestea trebuie să fie însoțite de expunere de motive și redactate în forma proprie unui act normativ, pe articole și, după caz, pe capitole și secțiuni.

(3) Legile constituționale pot fi inițiate în condițiile art. 146 și 147 din Constituție.

(4) Propunerile legislative formulate de senatori, care implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, trebuie să fie însoțite de dovada solicitării informării Guvernului, înaintată prin președintele Senatului, în conformitate cu dispozițiile art. 110 din Constituție.

(5) Proiectele de lege și propunerile legislative se înaintază Biroului permanent al Senatului, care dispune:

a) sesizarea comisiilor permanente competente pentru întocmirea avizelor sau a raportului, stabilind și termenele de depunere a acestora;

b) solicitarea avizului Consiliului Legislativ, dacă acesta nu a fost dat;

c) distribuirea către senatori a proiectelor sau propunerilor legislative, a avizului Consiliului Legislativ, a hotărârii Curții Constituționale, în cazurile prevăzute de Constituție, și a punctului de vedere al Guvernului, în cazurile cerute de lege, pentru propunerile legislative, stabilind și termenul de depunere a amendamentelor de către senatori sub sancțiunea decăderii. Aceste dispoziții se aplică și grupurilor parlamentare.

(6) Măsurile hotărâte de Biroul permanent se aduc la îndeplinire de secretarul general, prin serviciile Senatului. Termenele prevăzute pentru toate operațiunile reglementate în acest articol se stabilesc de Biroul permanent în funcție de procedura ordinară sau procedura de urgență.

(7) Propunerile legislative făcute de cetățeni se distribuie senatorilor și sunt transmise comisiilor permanente competente, împreună cu hotărârea Curții Constituționale privind îndeplinirea condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni.

(8) Termenele prevăzute în prezentul articol pentru avize, rapoarte și amendamente nu pot să fie mai scurte de 10 zile calendaristice pentru procedura ordinară și de 5 zile calendaristice pentru procedura de urgență.

Art. 86. — Toate proiectele și propunerile legislative se înregistrează la Senat în ordinea primirii lor, se distribuie senatorilor, dar nu pot fi înscrise pe ordinea de zi decât după trecerea unui termen de cel puțin 5 zile.

Art. 87. — (1) Proiectele și propunerile legislative se trimit, sub semnătura președintelui Senatului, spre dezbateri și avizare comisiilor permanente competente.

(2) Examinarea proiectelor și propunerilor legislative se poate face și la cererea altei comisii care se consideră competentă, în condițiile art. 60.

Art. 88. — (1) Inițiatorul proiectului sau al propunerii legislative poate să își retragă proiectul sau propunerea până la începerea dezbaterilor generale, cu aprobarea plenului.

(2) În cazul în care proiectul sau propunerea legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților, retragerea nu mai poate fi făcută din momentul sesizării Senatului.

Art. 89. — (1) După examinarea proiectului sau a propunerii legislative comisia permanentă sesizată în fond întocmește un raport, care va cuprinde propuneri motivate cu privire la adoptarea sau, după caz, modificarea ori respingerea proiectului sau a propunerii legislative examinate.

(2) Raportul se transmite Biroului permanent, care dispune și asigură, prin secretarul general al Senatului, difuzarea acestuia senatorilor, Guvernului și inițiatorului, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data dezbaterii în plen.

Art. 90. — Proiectele și propunerile legislative, avizate potrivit art. 87 și 89, se supun dezbaterii Senatului în succesiunea prevăzută pe ordinea de zi aprobată de acesta. Înscriserea pe ordinea de zi a proiectelor de lege și a propunerilor legislative se face în cel mult 30 de zile de la depunerea raportului comisiei permanente sesizate în fond.

Art. 91. — (1) Amendamentele care implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat se trimit de președintele comisiei sesizate în fond la Guvern, solicitându-se punctul de vedere al acestuia. În cazul în care Guvernul nu transmite un punct de vedere până la data stabilită de comisie, se consideră că amendamentul a fost acceptat.

(2) Concluziile examinării amendamentelor se includ în raportul comisiei, iar amendamentele se anexează la acesta.

Art. 92. — (1) Dezbaterea generală a proiectului sau a propunerii legislative începe cu prezentarea, de către inițiator sau, după caz, de reprezentantul acestuia, a motivelor care au condus la promovarea proiectului sau a propunerii. Guvernul este reprezentat în mod obligatoriu de un membru al său.

(2) Dezbaterea continuă cu prezentarea raportului comisiei permanente sesizate în fond, de președintele acesteia sau de un raportor desemnat de comisie.

Art. 93. — (1) Pentru dezbaterea generală a proiectului sau a propunerii legislative fiecare grup parlamentar poate să își desemneze un singur reprezentant.

(2) În cazuri justificate, la cererea oricărui senator, Senatul poate aproba, cu votul deschis al majorității senatorilor prezenți, să li se dea cuvântul la dezbaterile generale și altor senatori din cadrul acelorași grupuri parlamentare.

(3) Președintele Senatului dă cuvântul reprezentanților grupurilor parlamentare și apoi celorlalți senatori, în ordinea înscrierii lor la cuvânt. Președintele poate propune Senatului limitarea timpului destinat dezbaterilor generale, și aceasta se hotărăște de plen, conform alin. (2).

Art. 94. — Inițiatorul proiectului ori al propunerii legislative sau, după caz, reprezentantul acestuia are dreptul să ia cuvântul înainte de încheierea dezbaterii generale. Același drept îl are și raportorul comisiei sesizate în fond.

Art. 95. — În faza dezbaterii generale a proiectului sau a propunerii legislative nu pot fi propuse amendamente.

Art. 96. — (1) Dacă prin raportul comisiei sesizate în fond se propune respingerea proiectului sau a propunerii legislative, după încheierea dezbaterii generale președintele cere Senatului să se pronunțe prin vot.

(2) Dacă prin raportul comisiei se propune dezbaterea și adoptarea proiectului de lege, iar în dezbaterile generale se cere respingerea proiectului de lege, după încheierea acestora cererea de respingere se supune votului Senatului.

Art. 97. — (1) După dezbaterile generale, și dacă proiectul de lege nu a fost repins și se constată că prin raportul comisiei sesizate în fond nu s-au operat modificări sau completări la textele proiectului ori propunerii legislative, proiectul de lege se supune în întregime votului final.

(2) În cazurile în care comisia sesizată în fond a operat modificări sau completări la textele proiectului sau propunerii legislative cuprinse în raportul acesteia, președintele consultă Senatul dacă sunt observații la acestea și dezbaterile pe texte continuă numai asupra acestor observații, care se rezolvă prin vot. După terminarea dezbaterilor asupra modificărilor și completărilor operate de comisie raportul în

întregime se supune votului și după aceasta proiectul de lege în întregime se supune votului final.

(3) În cazurile în care se constată că sunt și amendamente respinse de comisie și dacă se cere susținerea acestora în plen, se dezbate numai acestea și se rezolvă prin vot, apoi raportul comisiei se supune în întregime votului, după care proiectul sau propunerea legislativă se supune în întregime votului final.

Art. 98. — (1) La dezbaterile care au loc în condițiile art. 97 senatorii pot lua cuvântul pentru a exprima punctul de vedere al grupului parlamentar din care fac parte sau punctul lor de vedere.

(2) De asemenea, iau cuvântul și reprezentantul Guvernului sau al inițiatorului, precum și reprezentanții comisiei sesizate în fond.

(3) Președintele Senatului poate supune spre aprobare sistarea discuțiilor la textele aflate în dezbateri.

Art. 99. — În cursul dezbaterilor senatorii, grupurile parlamentare sau Guvernul pot pune în discuție amendamentele depuse în termen la comisie, în condițiile procedurii prevăzute la art. 97.

Art. 100. — Dacă din dezbaterile desfășurate în condițiile art. 97 rezultă necesitatea reexaminării de către comisia sesizată în fond a unor texte, plenul poate decide prin vot deschis, cu votul majorității senatorilor prezenți, suspendarea dezbaterilor și trimiterea spre reexaminare a textelor în discuție, comisia pronunțându-se de urgență prin raport suplimentar.

Art. 101. — (1) Discutarea textelor în condițiile art. 97 începe cu cele prin care se propune eliminarea și continuă cu cele privind modificarea sau completarea acestora. În cazul în care există mai multe amendamente de același fel, ele se supun la vot în ordinea în care au fost prezentate.

(2) Senatul se va pronunța prin vot distinct asupra fiecărui amendament, în afară de cazul în care prin adoptarea unuia se exclude acceptarea celorlalte.

(3) Fiecare text se supune votului Senatului.

Secțiunea a 4-a

Procedura de urgență

Art. 102. — (1) La cererea Guvernului sau din proprie inițiativă Senatul poate adopta proiecte de lege sau propuneri legislative cu procedură de urgență.

(2) Cererea Guvernului și propunerile Biroului permanent, ale grupurilor parlamentare sau ale comisiilor permanente se supun aprobării Senatului în ziua în care au fost înregistrate sau, dacă senatorii nu se află în plen, în prima ședință ce urmează zilei de înregistrare a acestora. Aprobarea procedurii de urgență se face cu votul majorității senatorilor prezenți.

(3) Ordonanțele emise de Guvern în temeiul art. 114 alin. (4) din Constituție se supun aprobării Senatului în procedură de urgență.

Art. 103. — (1) Senatorii, grupurile parlamentare sau Guvernul pot prezenta amendamente în scris, motivate, care se trimit comisiei sesizate în fond, în termenele stabilite de Biroul permanent. În același interval de timp avizul Consiliului Legislativ se va trimite comisiei sesizate în fond.

(2) Comisia sesizată în fond este obligată să depună raportul în termenul stabilit de Biroul permanent.

(3) Biroul permanent, după primirea raportului comisiei sesizate în fond, înscrie cu prioritate în proiectul ordinii de zi proiectul de lege sau propunerea legislativă.

(4) Senatul va putea limita durata dezbaterilor generale, după care va trece la dezbateri proiectului în condițiile art. 97.

(5) Dezbateri proiectului se face în condițiile prevăzute la art. 97.

Art. 104. — În cazul proiectelor de lege și al propunerilor legislative primite de la Camera Deputaților, dacă au fost operate modificări substanțiale față de proiectul inițial, președintele comisiei permanente sesizate în fond poate solicita avizul Consiliului Legislativ.

Secțiunea a 5-a

Desfășurarea ședințelor Senatului

Art. 105. — Ședințele Senatului sunt publice, în afara cazurilor în care, la cererea președintelui sau a cel puțin 20 de senatori, se hotărăște, cu votul majorității senatorilor prezenți, ca acestea să fie secrete.

Art. 106. — (1) Membrii Guvernului sau reprezentanții acestora au acces la lucrările Senatului. Dacă li se solicită participarea, prezența lor este obligatorie.

(2) La ședințele publice ale Senatului pot asista diplomați, reprezentanți ai presei, radioului și televiziunii, precum și alți invitați, pe baza acreditării sau a invitației semnate de secretarul general al Senatului, în condițiile stabilite de Biroul permanent. Cetățenii pot asista la lucrările Senatului pe baza unor permise de acces distribuite la cerere, în ordinea solicitării de către cei interesați, în limita locurilor disponibile în spațiul destinat publicului.

(3) Persoanele care asistă la ședință trebuie să păstreze liniștea și să se abțină de la orice manifestare de aprobare sau dezaprobare, în caz contrar putând fi evacuate din sală.

Art. 107. — (1) Senatorii sunt obligați să fie prezenți la lucrările Senatului. Prezența este urmărită de un secretar al Biroului permanent al Senatului.

(2) Senatorul care nu poate lua parte la ședință din motive independente de voința sa va anunța Biroul permanent, menționând cauzele care îl împiedică să participe.

Art. 108. — Senatul își desfășoară activitatea în plen, pe comisii și pe grupuri parlamentare, conform programului de activitate propus de Biroul permanent și aprobat de Senat.

Art. 109. — (1) Ședința Senatului este deschisă de președinte sau de vicepreședintele care îl înlocuiește.

(2) Președintele este asistat de 2 secretari.

(3) Înainte de începerea dezbaterilor președintele de ședință anunță dacă este întrunit cvorumul, ordinea de zi și programul de activitate.

Art. 110. — (1) Senatul adoptă legi, hotărâri, moțiuni și alte acte cu caracter politic, în prezența majorității senatorilor. În orice altă situație cvorumul este de o treime din numărul senatorilor.

(2) Înainte de votare președinții grupurilor parlamentare pot cere președintelui Senatului verificarea întrunirii cvorumului.

(3) În cazul în care cvorumul legal nu este întrunit, președintele Senatului suspendă ședința și anunță ziua și ora de reluare a lucrărilor.

Art. 111. — Președintele Senatului conduce dezbaterile, veghează la respectarea regulamentului și la menținerea ordinii în sala de ședințe.

Art. 112. — (1) Înainte de începerea dezbaterilor generale secretarii întocmesc lista cuprinzând senatorii care se înscriu la cuvânt.

(2) Senatorii iau cuvântul în ordinea înscrierii în listă, cu încuviințarea președintelui Senatului.

(3) Reprezentanților Guvernului li se poate da cuvântul în orice fază a dezbaterii și ori de câte ori solicită acest lucru. Același drept îl au și reprezentanții comisiilor sesizate pentru raport de fond.

Art. 113. — Persoanele care iau cuvântul în Senat vorbesc numai de la tribuna acestuia sau de la microfoanele special instalate; nici o persoană nu poate lua cuvântul decât dacă îi este dat de președinte.

Art. 114. — Președintele are dreptul să limiteze durata luărilor de cuvânt în funcție de subiectul dezbaterilor sau să propună Senatului sistarea discuțiilor.

Art. 115. — (1) Președintele Senatului va da cuvântul oricând unui senator pentru a răspunde într-o chestiune de ordin personal, limitând timpul acordat în acest scop.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care se cere cuvântul în probleme privitoare la regulament.

Art. 116. — (1) Președintele, un grup parlamentar sau cel puțin 20 de senatori pot cere încheierea dezbaterii unei probleme puse în discuția Senatului.

(2) Propunerea de încheiere a dezbaterii se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

Art. 117. — (1) Senatorii și celelalte persoane care iau cuvântul sunt obligate să se refere exclusiv la chestiunea pentru care s-au înscris la cuvânt și să respecte regulile deontologiei parlamentare. În caz contrar președintele le atrage atenția și, dacă nu se conformează, le retrage cuvântul.

(2) Nu se admite dialogul între vorbitori și celelalte persoane aflate în sală.

Art. 118. — Președintele cheamă la ordine pe senatorii care tulbură dezbaterile. El poate întrerupe ședința când tulburarea persistă și poate dispune evacuarea din sală a persoanelor care împiedică în orice mod desfășurarea normală a lucrărilor Senatului.

Art. 119. — (1) Dezbaterile din ședințele Senatului se înregistrează pe bandă magnetică și se stenografiază.

(2) Stenogramele se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, cu excepția celor privitoare la ședințele secrete.

(3) Senatorii au dreptul să verifice exactitatea stenogramei prin confruntarea ei cu banda magnetică, în cel mult 3 zile de la data ședinței, înainte de publicarea stenogramei în Monitorul Oficial al României.

Secțiunea a 6-a

Procedura de vot

Art. 120. — (1) Legile, hotărârile, moțiunile, precum și celelalte acte cu caracter politic se adoptă de către Senat prin vot.

(2) Legile adoptate de Senat pot fi legi constituționale, legi organice sau legi ordinare.

Art. 121. — (1) Votul senatorului este personal. El poate fi deschis sau secret.

(2) Votul deschis se exprimă public prin ridicarea mâinii, apel nominal, ridicare în picioare sau electronic.

(3) Votul prin ridicarea mâinii sau prin ridicare în picioare are următoarele semnificații: pentru, contra sau abținere. Constatarea rezultatelor se face de președinte. Dacă președintele o cere sau dacă constatarea sa este contestată de președintele unui grup parlamentar, voturile se numără de secretar.

(4) Votul secret poate fi exprimat prin buletine de vot, pentru alegerea sau numirea în unele funcții, ori prin bile sau electronic, în cazul votării legilor, hotărârilor sau moțiunilor.

(5) În cazul în care prin regulament nu se stabilește o anumită procedură de vot obligatorie, aceasta se va hotărî de Senat, la propunerea președintelui.

Art. 122. — (1) Votarea prin apel nominal se desfășoară astfel: președintele explică obiectul votării și sensul cuvintelor „pentru” și „contra”; unul dintre secretari dă citire numelui și prenumelui senatorilor; fiecare senator răspunde „pentru” sau „contra”.

(2) După terminarea apelului se repetă numele și prenumele senatorilor care nu au răspuns.

Art. 123. — Votul prin bile se desfășoară astfel: în fața președintelui Senatului se așază o urnă albă și alta neagră. Senatorii vin pe rând la urne, după ce primesc de la secretari câte două bile, dintre care una albă și una neagră, pe care le introduc în cele două urne. Bila albă introdusă în urna albă și bila neagră introdusă în urna neagră înseamnă vot „pentru”, iar bila neagră introdusă în urna albă și bila albă introdusă în urna neagră înseamnă vot „contra”.

Art. 124. — (1) Votul electronic se desfășoară prin conectarea unuia dintre contactele care reprezintă vot „pentru”, vot „contra” sau „abținere”. Rezultatul votului electronic se afișează la comanda președintelui Senatului. În cazul unei defecțiuni tehnice votul se repetă. Dacă defecțiunea persistă, se recurge, după caz, la celelalte modalități de vot.

(2) Cartela de vot este netransmisibilă.

(3) Dacă votul este deschis, la solicitarea oricărui grup parlamentar se eliberează câte o listă cuprinzând rezultatele votului.

Art. 125. — (1) În cazul votului cu buletine de vot, pe buletin se trec numărul de ordine, numele și prenumele candidatului, funcția pentru care acesta candidează și, după caz, grupul parlamentar din care face parte.

(2) Senatorul votează „pentru” lăsând neatins pe buletin de vot numele și prenumele persoanei propuse; el votează „contra” ștergând numele și prenumele persoanei propuse.

(3) Buletinele de vot se introduc în urne.

(4) Sunt nule buletinele de vot care nu corespund modelului prezentat, cele care nu poartă ștampila de control și cele pe care au fost lăsate neatins numele și prenumele candidaților și care, în acest mod, depășesc numărul funcțiilor pentru care se face alegerea sau numirea.

Art. 126. — (1) Dacă la alegerea sau numirea în anumite funcții nu se obține numărul necesar de voturi, votul se reia conform reglementărilor specifice. În caz de paritate de voturi procedura de votare se repetă.

(2) În situațiile în care votul este deschis președintele votează numai după ce restul senatorilor și-au exprimat votul.

Art. 127. — În cursul votării nu se acordă dreptul de a lua cuvântul.

Art. 128. — Constatarea rezultatului în cazul votului cu bile sau cu buletine de vot se face prin proces-verbal, încheiat în prezența membrilor Biroului permanent al Senatului.

Art. 129. — (1) Legile constituționale se adoptă cu votul unei majorități de cel puțin două treimi din numărul senatorilor.

(2) Legile organice și hotărârile privind Regulamentul Senatului se adoptă cu votul majorității senatorilor.

(3) Legile ordinare și hotărârile luate în procesul legiferării se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

(4) În cazul legilor constituționale, când președintele constată în prealabil imposibilitatea întrunirii majorității prevăzute, amână votul, stabilind ziua și ora desfășurării

acestui. O nouă amânare a votului nu poate depăși 30 de zile.

(5) Dacă prezentul regulament nu dispune altfel, celelalte acte ale Senatului sau măsurile luate de acesta se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

(6) Înainte de votare președintele poate cere verificarea cvorumului prin apel nominal sau prin numărare de către secretari. Senatorii care nu își exercită dreptul de vot, dar care au fost prezenți în sala de ședință intră în numărul regulamentar de stabilire a cvorumului.

(7) Dacă în sala de ședință nu se află majoritatea senatorilor, președintele amână votarea până la întrunirea cvorumului legal.

Art. 130. — (1) Votul final privește ansamblul reglementării.

(2) Votul final poate avea loc într-o ședință consacrată acestui scop, în ordinea definitivării proiectului de lege sau a propunerii legislative.

Art. 131. — (1) Votul poate fi contestat numai de președintele unui grup parlamentar, imediat după anunțarea rezultatului votului de președintele Senatului. Asupra contestației Senatul se pronunță prin votul majorității senatorilor prezenți. Contestația poate fi susținută de un singur vorbitor într-un interval de timp rezonabil și, în caz de opoziție, poate lua cuvântul într-un interval de timp egal, de asemenea, un singur vorbitor din partea fiecărui grup parlamentar.

(2) Admiterea contestației are drept consecință repetarea votului.

Art. 132. — (1) Numirile, confirmările sau avizele pentru numiri în funcții, care, potrivit legii, se fac de către Senat, se supun dezbaterii Senatului pe baza raportului Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări.

(2) În vederea întocmirii raportului comisia va examina propunerile de numiri, confirmări sau avize, având dreptul de a chema pentru audiere candidații.

(3) Candidații vor fi invitați și la dezbaterile în plen a raportului, iar Senatul poate hotărî audierea lor și în plen.

Secțiunea a 7-a

Procedura pentru medierea, respingerea, reexaminarea și promulgarea legii

Art. 133. — Proiectele de lege și propunerile legislative examinate mai întâi de Senat se semnează, după adoptare, de președintele Senatului și se înaintează Camerei Deputaților, în vederea dezbaterii și adoptării. Guvernul va fi înștiințat despre aceasta.

Art. 134. — (1) În cazul în care Senatul a adoptat fără modificări un proiect de lege sau o propunere legislativă primită de la Camera Deputaților, aceasta va fi semnată de președintele Senatului, va fi depusă la secretarul general al Senatului în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale și va fi transmisă Camerei Deputaților pentru îndeplinirea formalităților de promulgare.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și pentru legile adoptate de Senat în urma medierii divergențelor cu Camera Deputaților, când aceasta din urmă a fost prima sesizată.

(3) Depunerea legii la secretarul general al Senatului se face numai în zilele în care Senatul lucrează în plen și se aduce la cunoștință senatorilor în aceeași zi. Senatorii își pot exercita dreptul de sesizare a Curții Constituționale, potrivit legii.

Art. 135. — (1) În cazul în care Senatul respinge un proiect de lege sau o propunere legislativă adoptată anterior de Camera Deputaților, aceasta se trimite, pentru o nouă dezbaterie, Camerei Deputaților. Dacă proiectul de

lege sau propunerea legislativă este respinsă de Senat și a doua oară, respingerea este definitivă.

(2) În cazul în care Camera Deputaților respinge un proiect de lege sau o propunere legislativă adoptată anterior de Senat, Senatul procedează la o nouă dezbaterie. O nouă respingere de către Camera Deputaților este definitivă.

(3) În cazul în care Senatul respinge un proiect de lege sau o propunere legislativă, ca primă Cameră sesizată, nu le mai înaintează Camerei Deputaților. Respingerea se comunică inițiatorului.

(4) De la prevederile alin. (3) se exceptează proiectele de lege privind aprobarea ordonanțelor adoptate de Guvern.

(5) Proiectele de lege sau propunerile legislative respinse de Senat nu pot fi readuse în discuția acestuia în cursul aceleiași sesiuni.

Art. 136. — (1) În caz de neconstituționalitate, constatată potrivit art. 144 lit. a) din Constituție, Senatul dezbate și hotărăște pe baza raportului Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări asupra obiecției de neconstituționalitate, în termen de 30 de zile de la înregistrarea comunicării.

(2) În urma dezbaterii legea se supune unui singur vot, dacă aceasta a fost declarată în întregime neconstituțională. În celelalte cazuri se supun votului numai prevederile declarate neconstituționale sau textele propuse de comisie.

(3) Obiecția de neconstituționalitate este înlăturată numai în cazul în care atât Senatul, cât și Camera Deputaților au adoptat legea, în aceeași formă, cu o majoritate de cel puțin două treimi din numărul membrilor fiecărei Camere.

(4) În cazul în care în una dintre Camere nu se obține majoritatea de două treimi cerută de art. 145 alin. (1) din Constituție, prevederile declarate neconstituționale prin decizie a Curții Constituționale se înlătură din lege, iar dacă legea în ansamblul său este declarată neconstituțională, ea nu se mai trimite la promulgare Președintelui României.

(5) Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, pe baza concluziilor reținute din examinarea conținutului deciziei Curții Constituționale, recomandă Senatului prin raportul ei admiterea sau respingerea obiecției de neconstituționalitate. Nu pot fi propuse amendamente la textele considerate neconstituționale. Comisia poate propune texte corespunzătoare deciziei Curții Constituționale.

Art. 137. — (1) Dacă Senatul adoptă un proiect de lege sau o propunere legislativă într-o redactare diferită de cea adoptată de Camera Deputaților, președintele Senatului, de acord cu președintele Camerei Deputaților, inițiază procedura de mediere. În același mod se procedează și în cazul în care Camera Deputaților adoptă un proiect de lege sau o propunere legislativă într-o redactare diferită de cea adoptată de Senat.

(2) Această procedură se desfășoară de o comisie de mediere, care lucrează potrivit normelor cuprinse în art. 56–68 și 72–75.

Art. 138. — (1) În procedura de adoptare a legilor medierea divergențelor dintre Senat și Camera Deputaților se face prin intermediul unei comisii de mediere, potrivit art. 80–104.

(2) Raportul comisiei de mediere se înscrie pe ordinea de zi a Senatului, urmându-se procedura prevăzută la art. 80–104, sau, după caz, pe ordinea de zi a ședințelor comune ale Camerelor Parlamentului, potrivit procedurii prevăzute în regulamentul ședințelor comune.

(3) Se supun la vot, potrivit procedurii de dezbatere pe articole a legii, numai soluțiile propuse de comisia de mediere diferite de cele adoptate inițial de Senat. În toate cazurile raportul comisiei de mediere se aprobă potrivit procedurii și cu majoritatea de voturi necesară în vederea adoptării legii în forma finală.

Art. 139. — Dacă ambele Camere ale Parlamentului își însușesc textul legii în forma propusă de comisia de mediere, se va proceda conform art. 133.

Art. 140. — (1) În cazul în care comisia de mediere nu ajunge la un acord sau dacă una dintre Camere nu aprobă, în tot sau în parte, raportul comisiei de mediere, textele aflate în divergență se supun dezbaterii Camerei Deputaților și Senatului în ședință comună, potrivit regulamentului acestor ședințe.

(2) După finalizarea dezbaterilor în ședință comună se procedează conform prevederilor art. 133.

Art. 141. — (1) În cazul în care Președintele României cere, înainte de promulgare, reexaminarea unei legi adoptate prima dată de Senat, cererea va fi înscrisă în termen de cel mult 30 de zile în proiectul ordinii de zi a Senatului.

(2) Reexaminarea legii pe baza cererii Președintelui României se face cu respectarea procedurii legislative.

Art. 142. — Pentru legile adoptate, potrivit Constituției, în ședință comună a celor două Camere, noua deliberare se face tot în ședință comună, conform Regulamentului ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

Art. 143. — (1) Evidența și păstrarea originalelor tuturor proiectelor de lege adoptate atât de Senat, cât și de Camera Deputaților, a legilor promulgate de Președintele României, precum și a formelor proiectelor de lege și propunerilor legislative, în redactarea inițială, cu care a fost sesizat Parlamentul se fac de către Camera Deputaților.

(2) Camera Deputaților face, de asemenea, și numerotarea legilor adoptate de Parlament, în ordinea promulgării lor, trimițându-le spre publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) În același mod se va proceda și cu privire la celelalte acte adoptate de Parlament — hotărâri, moțiuni, acte cu caracter politic.

Secțiunea a 8-a

Procedura privind punerea sub urmărire penală a membrilor Guvernului

Art. 144. — Senatul are dreptul să ceară punerea sub urmărire penală a membrilor Guvernului, potrivit dispozițiilor Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială.

Art. 145. — (1) Dezbaterile are loc pe baza raportului întocmit fie de o comisie permanentă, ca urmare a unei anchete desfășurate în condițiile art. 69, fie de o comisie de anchetă.

(2) Raportul comisiei se înscrie cu prioritate în proiectul ordinii de zi.

(3) Hotărârea se adoptă cu votul majorității senatorilor.

Art. 146. — Dacă Senatul hotărăște să ceară punerea sub urmărire penală a unui membru al Guvernului, președintele Senatului va adresa ministrului justiției o cerere pentru începerea urmăririi penale, potrivit legii. De asemenea, va înștiința Președintele României pentru eventuala suspendare din funcție a acestuia.

Art. 147. — Dispozițiile art. 105—129 se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL III

Moțiuni, întrebări, interpelări, informări, petiții

Secțiunea 1

Moțiuni

Art. 148. — (1) Moțiunea exprimă poziția Senatului într-o anumită problemă de politică internă sau externă.

(2) Moțiunile pot fi inițiate de cel puțin o pătrime din numărul senatorilor.

(3) Moțiunile trebuie să fie întocmite corespunzător actelor juridice ale Senatului și să cuprindă motivarea și dispozitivul. Moțiunile se depun la președinte, în plenul Senatului.

Art. 149. — (1) Până la încheierea dezbaterii unei moțiuni semnatarilor nu mai pot promova o altă moțiune în aceeași problemă.

(2) După primirea moțiunilor care nu intră sub incidența art. 150 alin. (2) președintele Senatului le comunică de îndată Guvernului și le aduce la cunoștință plenului, după care dispune afișarea lor la sediul Senatului și distribuirea lor senatorilor.

Art. 150. — (1) Președintele Senatului stabilește data dezbaterii moțiunii, care nu poate depăși 6 zile de la depunerea acesteia, înștiințând Guvernul asupra datei stabilite.

(2) Președintele Senatului nu va supune dezbaterii moțiunile care nu îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 148 și nici pe cele care vizează finalități specifice moțiunii de cenzură, prezentând Senatului motivele deciziei sale.

(3) Moțiunile privind probleme de politică externă se supun dezbaterii numai însoțite de avizul Comisiei pentru politică externă și cu consultarea Ministerului Afacerilor Externe. Această condiție trebuie îndeplinită în termen de 3 zile de la depunerea moțiunii.

Art. 151. — (1) După începerea dezbaterii moțiunii senatorii semnatarii nu își pot retrage adeziunea la moțiune.

(2) La moțiunile prezentate nu pot fi propuse amendamente.

(3) Dezbaterile se încheie prin supunerea la vot a moțiunii în plenul Senatului.

(4) Nici o moțiune nu poate fi supusă votului înainte de dezbaterile ei.

Art. 152. — (1) Dezbaterile moțiunii se face cu respectarea dispozițiilor cuprinse la art. 105—119 și se adoptă cu votul majorității senatorilor.

(2) Moțiunile adoptate de Senat se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și sunt obligatorii pentru Guvern și membrii săi, precum și pentru celelalte persoane vizate.

Secțiunea a 2-a

Întrebări

Art. 153. — (1) Fiecare senator poate adresa întrebări orale sau scrise Guvernului, membrilor acestuia sau conducerii autorităților administrative autonome.

(2) Întrebarea constă în solicitarea de a se răspunde dacă un fapt este adevărat, dacă o informație este exactă, dacă Guvernul înțelege să comunice Senatului documentele ori informațiile solicitate de senator sau dacă are intenția de a lua o hotărâre într-o problemă determinată.

(3) În plenul Senatului nu pot fi formulate întrebări care privesc probleme de interes personal sau particular, care urmăresc în exclusivitate obținerea unei consultații juridice ori care privesc activitatea unor persoane care nu îndeplinesc funcții publice.

(4) Cei întrebați, dacă sunt prezenți, au obligația să răspundă imediat la fiecare întrebare sau vor declara că prezintă răspunsul în zilele următoare, indicând data. Pentru cei care nu sunt prezenți Senatul va stabili data la care aceștia sunt obligați să răspundă întrebărilor, pe care o va comunica celor în cauză.

(5) Membrul Guvernului poate amâna răspunsul la întrebarea orală pentru săptămâna următoare numai în cazuri temeinic justificate.

(6) La prezentarea întrebării senatorul va preciza dacă dorește să primească răspunsul în scris sau oral în ședință publică.

Art. 154. — Dacă răspunsul la o întrebare dă naștere unei replici, durata afectată pentru aceasta este de cel mult 3 minute. Răspunsul la replică va fi dat în aceleași condiții în care s-a răspuns la întrebare.

Art. 155. — (1) Nici un senator nu poate adresa mai mult de două întrebări în aceeași ședință. Durata afectată întrebărilor și răspunsurilor va fi stabilită de Biroul permanent.

(2) Întrebările care n-au putut fi prezentate și răspunsurile care n-au putut fi date în timpul stabilit vor fi reprogramate pentru ședința următoare, menținându-se ordinea înscrierilor.

Art. 156. — Senatul stabilește o zi din săptămână consacrată întrebărilor și răspunsurilor la acestea.

Secțiunea a 3-a

Interpelări

Art. 157. — (1) Interpelarea constă într-o cerere adresată Guvernului sau unui membru al acestuia de către un senator sau de un grup parlamentar, prin care se solicită explicații asupra politicii Guvernului în probleme importante ale activității sale interne sau externe.

(2) Interpelările se fac în scris, arătându-se obiectul și motivarea acestora, și se depun la secretarul desemnat al Senatului.

Art. 158. — (1) Interpelările se înscriu, în ordinea prezentării, într-un registru special, se afișează la sediul Senatului și se comunică celui interpelat.

(2) Interpelările se prezintă în ședință publică de către autor.

(3) Biroul permanent stabilește o zi din săptămână consacrată prezentării și dezbaterii interpelărilor.

(4) Guvernul și fiecare dintre membrii săi sunt obligați să răspundă la interpelări în cel mult două săptămâni. Pentru motive temeinice Senatul poate acorda un nou termen.

Art. 159. — (1) În ședința consacrată dezbaterii interpelării se dă cuvântul autorului și apoi celui interpelat. Dacă răspunsul la interpelare dă naștere unei replici, se dă cuvântul în aceeași ordine. Președintele Senatului poate limita durata luărilor de cuvânt.

(2) Răspunsul la interpelările adresate Guvernului se prezintă de primul-ministru sau de reprezentantul acestuia. Răspunsul la interpelările adresate membrilor Guvernului se prezintă de ministru sau, după caz, de un secretar de stat.

Art. 160. — Senatul poate adopta o moțiune prin care să își exprime poziția cu privire la problema ce a făcut obiectul interpelării, cu respectarea condițiilor prevăzute în secțiunea 1 din prezentul capitol.

Secțiunea a 4-a

Informarea Senatului și a senatorilor

Art. 161. — (1) Președintele Senatului poate solicita Guvernului și celorlalte organe ale administrației publice, în

cadru controlului parlamentar asupra activității acestora, informațiile și documentele necesare.

(2) Președinții comisiilor permanente pot solicita de la organele prevăzute la alin. (1) informațiile și documentele necesare referitoare la domeniul lor de activitate.

(3) Fiecare senator are dreptul de a cere informațiile și documentele menționate prin intermediul președintelui Senatului sau al președinților comisiilor.

(4) Solicitarea informării este obligatorie în cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

(5) Autoritățile prevăzute la alin. (1) sunt obligate să răspundă în termen de cel mult 10 zile. În situații excepționale în care răspunsul necesită date suplimentare, acestea au obligația de a declara în scris că interesul public nu le permite să răspundă la timp și de a cere un termen suplimentar, care nu poate depăși 30 de zile. În cazul în care autoritățile nu răspund în termenele prevăzute senatorul interesat poate cere invitarea lor în plenul Senatului.

(6) Refuzul nejustificat de a răspunde la solicitările prevăzute în alineatele precedente atrage, după caz, răspunderea juridică potrivit legii. Președintele Senatului poate sesiza autoritățile competente, la solicitarea senatorului interesat.

Art. 162. — În cazul în care informațiile sau documentele solicitate privesc, potrivit legii, secrete de stat, Guvernul informează Senatul despre aceasta, iar Senatul decide în ședință secretă.

Art. 163. — Documentele primite se restituie organului respectiv după consultare.

Secțiunea a 5-a

Petiții

Art. 164. — Oricine are dreptul de a se adresa cu petiții Senatului. Petițiile vor fi prezentate în scris și semnate, precizându-se domiciliul petiționarului sau al unuia dintre petiționari.

Art. 165. — Petițiile se înscriu în registrul general al Senatului, în ordinea primirii, consemnându-se numărul de înregistrare, numele, prenumele, domiciliul petiționarului și obiectul cererii.

Art. 166. — (1) Petițiile înregistrate se repartizează spre soluționare de către unul dintre vicepreședinții Senatului, desemnat de președinte, comisiei permanente competente, potrivit obiectului petiției, ori senatorilor cărora le-au fost adresate personal.

(2) Orice membru al Senatului poate lua cunoștință de conținutul unei petiții, adresându-se în acest scop președintelui comisiei căreia i-a fost repartizată.

(3) Senatorul căruia îi sunt adresate petiții le va transmite spre soluționare autorităților publice competente.

Art. 167. — (1) Comisia va decide care sunt petițiile a căror rezolvare nu suferă amânare, sesizând de îndată autoritățile publice competente, în vederea soluționării lor. Pentru celelalte petiții comisia va decide, în cel mult 10 zile de la înregistrarea lor, dacă le va trimite unei autorități publice competente ori le va clasa. În cazuri deosebite problema ce face obiectul petiției se prezintă Senatului.

(2) Autoritățile publice sesizate au obligația să informeze Senatul, în scris, în termen de cel mult 30 de zile, despre soluția adoptată.

(3) Petiționarului i se aduce la cunoștință soluția adoptată.

*Secțiunea a 6-a***Declarații politice**

Art. 168. — (1) În fiecare săptămână Biroul permanent alocă o anumită perioadă de timp dintr-o zi de ședință pentru declarații politice ale senatorilor.

(2) Declarațiile politice se fac în nume propriu sau în numele grupului parlamentar.

(3) În raport cu conținutul lor declarațiile politice pot da dreptul la replică senatorilor, grupurilor parlamentare și autorităților vizate.

CAPITOLUL IV

Statutul senatorului*Secțiunea 1***Imunitatea parlamentară**

Art. 169. — (1) Senatorii se bucură de imunitate parlamentară.

(2) Imunitatea parlamentară are ca scop garantarea libertății de exprimare a senatorului și protejarea acestuia împotriva urmărilor judiciare represive, abuzive sau șicanatoare.

(3) Senatorul nu poate fi urmărit pe cale judiciară pentru opinii sau voturi exprimate în cursul îndeplinirii mandatului.

(4) Nici un senator nu poate fi reținut, arestat, percheziționat sau trimis în judecată, penală ori contravențională, pentru fapte străine exercitării mandatului, fără încuviințarea prealabilă a Senatului și numai după ascultarea sa.

(5) Cererea de autorizare a trimiterii în judecată, penală ori contravențională, precum și cererea de reținere, de arestare sau de percheziție se adresează președintelui Senatului de ministrul justiției.

(6) Președintele Senatului aduce cererea la cunoștință senatorilor în ședință publică, după care o trimite de îndată Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări spre examinare, care va stabili dacă a fost sau nu a fost făcută în scopul de a-l abate pe senator de la exercițiul funcției sale. Hotărârea comisiei se adoptă prin votul secret al majorității membrilor acesteia.

(7) Biroul permanent al Senatului supune spre dezbatere și aprobare plenului raportul comisiei, temeinic motivat, în termen de 15 zile de la data depunerii lui.

(8) Senatul hotărăște asupra cererii cu votul secret al majorității membrilor Senatului.

Art. 170. — În caz de infracțiune flagrantă senatorul poate fi reținut și supus percheziției. Ministrul justiției îl va informa neîntârziat pe președintele Senatului asupra reținerii și percheziției. În cazul în care Senatul constată că nu există temei pentru reținere va dispune de îndată revocarea acestei măsuri cu votul secret al majorității membrilor săi. Dispoziția de revocare a reținerii se execută de îndată, prin ministrul justiției.

Art. 171. — Cererile de reținere, de arestare, de percheziție sau autorizarea trimiterii în judecată, penală ori contravențională, se înscriu cu prioritate pe ordinea de zi.

*Secțiunea a 2-a***Incompatibilități**

Art. 172. — Calitatea de senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, cu excepția celei de membru al Guvernului. Alte incompatibilități sunt cele stabilite prin lege organică.

Art. 173. — Exercitarea unor funcții conferite de un stat străin sau de către o organizație internațională și salarizate de către acestea este incompatibilă cu mandatul de senator.

Art. 174. — (1) Senatorii cărora Guvernul le încredințează o misiune temporară de cel mult 6 luni pot cumula exercitarea acestei misiuni cu mandatul de senator o singură dată.

(2) Încredințarea unei misiuni pe o perioadă mai mare de 6 luni este incompatibilă cu calitatea de senator.

Art. 175. — (1) Senatorul care se află într-o incompatibilitate prevăzută la art. 172, 173 și art. 174 alin. (2) sau în legea organică prevăzută la art. 68 alin. (3) din Constituție va demisiona din funcțiile care sunt incompatibile cu mandatul de senator, în termen de 30 de zile de la data validării mandatului.

(2) După expirarea termenului prevăzut la alin. (1) senatorul care se află într-un caz de incompatibilitate este declarat demisionat din funcția de senator de către Senat, la cererea Biroului permanent al acestuia, pe baza raportului Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări.

(3) Locul vacant va fi ocupat de supleantul imediat următor de pe lista partidului sau formațiunii politice pentru care a candidat, excluzându-se persoanele care nu mai fac parte din partidul sau formațiunea politică respectivă. Asupra legalității alegerii supleantului Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări va prezenta Senatului un raport.

Art. 176. — În cursul termenului prevăzut la art. 175 alin. (1) senatorul trebuie să declare la Biroul permanent al Senatului orice activitate pe care va continua să o desfășoare în viitor.

Art. 177. — Schimbările intervenite în activitatea senatorului, în timpul exercitării mandatului, se aduc la cunoștință Biroului permanent în cel mult 10 zile de la data apariției acestora, fiind aplicabile și prevederile art. 175.

Art. 178. — Se interzice utilizarea numelui oricărui senator, însoțit de această calitate, în orice acțiune publicitară privitoare la o întreprindere financiară, industrială sau comercială.

*Secțiunea a 3-a***Exercitarea mandatului de senator**

Art. 179. — (1) Senatorii intră în exercițiul mandatului la data întrunirii legale a Senatului, sub condiția validării.

(2) După constituirea legală a Senatului fiecare senator va depune în fața plenului Senatului, întrunit în ședință solemnă, jurământul prevăzut la art. 82 alin. (2) din Constituția României.

Art. 180. — (1) După validare, pe durata exercitării mandatului senatorilor li se eliberează legitimația de membru al Senatului, semnată de președintele acestuia.

(2) De asemenea, senatorii vor avea un însemn distinctiv al calității lor de reprezentant al poporului, cu dreptul de a-l purta pe toată durata exercitării mandatului. Modelul însemnului se stabilește de către Biroul permanent, iar cheltuielile pentru confecționarea acestuia se suportă din bugetul Senatului.

(3) Legitimația și însemnul se pot păstra de senator după încetarea mandatului, cu titlu evocativ.

Art. 181. — Pe durata exercitării mandatului senatorii beneficiază de pașaport diplomatic.

Art. 182. — Calitatea de senator încetează la data întrunirii legale a Senatului nou-ales, precum și în caz de

demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de incompatibilitate ori de deces.

Art. 183. — (1) Pentru exercitarea mandatului de senator, în circumscripțiile electorale se organizează, pentru fiecare senator, câte un birou senatorial, având ca personal încadrat un șef de birou senatorial, un șofer și o secretară-dactilografă, personal care face parte din aparatul Senatului.

(2) Încadrarea personalului birourilor senatoriale se face cu contract de muncă pe durată determinată, de secretarul general al Senatului, la propunerea senatorilor în cauză.

(3) Pe perioada în care îndeplinește această activitate personalul angajat se consideră detașat sau, după caz, transferat în interesul serviciului, în condițiile legislației muncii.

(4) Contractul de muncă al personalului birourilor senatoriale încetează din dispoziția senatorului sau, în cazul în care titularului mandatului îi încetează calitatea de senator, la data la care noul titular dispune aceasta.

Art. 184. — (1) Senatorii primesc drepturile bănești potrivit Legii privind indemnizațiile și celelalte drepturi ale senatorilor și deputaților, precum și salarizarea personalului din aparatul Parlamentului României și beneficiază de celelalte drepturi potrivit legii și prezentului regulament.

(2) Senatorii primesc indemnizația lunară și celelalte drepturi începând cu data intrării în exercițiul mandatului și până la încetarea acestuia.

Art. 185. — Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări poate propune Biroului permanent diminuarea indemnizației lunare și a diurnei de ședință, în funcție de prezența senatorului la lucrările Senatului.

Art. 186. — Pe durata exercitării mandatului de senator contractul de muncă al persoanei în cauză se suspendă, cu excepția cazurilor în care Biroul permanent decide altfel, la cererea Senatului și cu avizul unității.

Secțiunea a 4-a

Concedii, absențe, demisii

Art. 187. — Nici un senator nu poate lipsi de la ședințele Senatului sau ale comisiei din care face parte decât în cazul în care i s-a aprobat aceasta.

Art. 188. — (1) Concediile se acordă pentru motive de boală sau interese personale.

(2) Concediile de boală se acordă pe baza certificatului medical.

(3) Pentru interese personale se pot acorda în timpul unei sesiuni cel mult 8 zile de concediu cu plata indemnizației, iar peste această durată, concedii fără plată, care se pot efectua integral sau în mai multe tranșe. Concediile până la 4 zile se aprobă de președintele Senatului, iar cele cu o durată mai mare de 4 zile, de către Biroul permanent.

(4) Fiecare cerere de concediu pentru interese personale va avea menționat, de către unul dintre secretarii Senatului, numărul zilelor de concediu efectuate de senatorul respectiv.

Art. 189. — (1) Senatorul care lipsește de la 8 ședințe consecutive fără a avea concediu sau peste concediul acordat va fi invitat de președinte să justifice motivele absenței.

(2) Dacă în termen de 20 de zile de la comunicarea invitației senatorul nu se prezintă sau nu trimite justificarea, pierde toate drepturile prevăzute la art. 184.

Art. 190. — (1) Senatorii pot demisiona prin cerere scrisă adresată președintelui.

(2) Președintele Senatului, în ședință publică, întreabă senatorul dacă stăruie în cererea de demisie și, dacă răspunsul este afirmativ ori dacă senatorul nu se prezintă pentru a răspunde, declară locul vacant.

Secțiunea a 5-a

Deontologia parlamentară; abateri și sancțiuni

Art. 191. — Încălcarea dispozițiilor obligatorii privind îndatoririle senatorului prevăzute în Constituție și în prezentul regulament, exercitarea abuzivă a mandatului de senator, comportamentul injurios sau calomniator la adresa unui parlamentar sau a altui demnitar în ședințele de plen, de comisii sau de birou ori în afara acestora, dar cu privire la exercitarea mandatului de senator, constituie abateri de la deontologia parlamentară.

Art. 192. — Abaterile de la deontologia parlamentară se sancționează cu:

- a) avertisment;
- b) chemarea la ordine;
- c) retragerea cuvântului;
- d) îndepărtarea din sală pe durata ședinței;
- e) interzicerea de a participa la lucrările Senatului pe o perioadă de maximum 30 de zile calendaristice.

Art. 193. — Abaterile și sancțiunile prevăzute la art. 191 și la art. 192 lit. a)–d) se constată și se aplică de președintele de ședință sau, după caz, de președintele comisiei senatoriale.

Art. 194. — (1) Președintele Senatului poate, înainte de a chema la ordine un senator, să îl invite să își retragă sau să explice cuvântul care a generat incidente și care ar atrage aplicarea măsurii.

(2) Dacă expresia întrebuițată a fost retrasă sau regretată ori dacă explicațiile date sunt apreciate de președinte sau de senatorul vizat ca satisfăcătoare, măsura nu se mai aplică.

Art. 195. — În cazul în care, după chemarea la ordine, senatorul continuă să se abată de la regulament, președintele Senatului îi va putea retrage cuvântul, iar dacă persistă, îl va îndepărta din sală.

Art. 196. — (1) Pentru menținerea ordinii în ședințele comisiilor președinții acestora au aceleași drepturi ca și președintele Senatului și pot aplica măsurile prevăzute la art. 192 lit. a)–d).

(2) În cazul în care un senator săvârșește abateri deosebit de grave președintele comisiei va suspenda ședința și va aduce cazul la cunoștință președintelui Senatului, care îl va supune Biroului permanent.

Art. 197. — (1) Abaterile grave sau repetate, care implică aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 192 lit. e), se constată de Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, la sesizarea unui grup parlamentar din Senat sau din Camera Deputaților, a unui senator ori a unui deputat. Sesizarea se adresează președintelui Senatului.

(2) Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări soluționează sesizarea înaintată de președintele Senatului în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la comisie. Soluția comisiei se ia cu votul majorității membrilor prezenți.

(3) Raportul comisiei se înaintează de îndată, împreună cu dosarul cauzei, Biroului permanent al Senatului.

(4) Biroul permanent soluționează cauza în termen de 7 zile de la data primirii raportului, împreună cu dosarul cauzei.

(5) Împotriva hotărârii Biroului permanent al Senatului petiționarul sau senatorul sancționat poate face contestație în termen de 15 zile de la data comunicării acesteia.

(6) Contestația se soluționează de către plenul Senatului în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia, cu votul majorității senatorilor prezenți.

(7) Hotărârea plenului Senatului este definitivă și executorie.

Art. 198. — În cazul aplicării sancțiunii prevăzute la art. 192 lit. e) senatorului în cauză i se suspendă toate drepturile bănești și materiale ce i s-ar cuveni pe durata interzicerii participării la lucrările Senatului.

Art. 199. — Sancțiunile prevăzute la art. 192 se aplică pentru fiecare abatere și se cumulează aritmetic.

CAPITOLUL V Serviciile Senatului

Art. 200. — (1) Serviciile Senatului sunt conduse de secretarul general al Senatului.

(2) Secretarul general este numit de către Senat, pe durata mandatului acestuia, la propunerea președintelui.

(3) Secretarul general poate fi revocat la propunerea președintelui Senatului sau a cel puțin 20 de senatori. Propunerea de revocare poate fi formulată o singură dată în cursul aceleiași sesiuni.

(4) Secretarul general este ordonator principal de credite și, în îndeplinirea atribuțiilor sale, emite ordine.

Art. 201. — (1) Pe baza legii bugetului de stat Senatul aprobă bugetul anual, precum și execuția acestuia, după verificarea de către chestorii Senatului.

(2) Dotarea Senatului cu mijloace de transport auto și modul de utilizare a acestora, precum și cheltuielile de protocol se stabilesc prin norme aprobate de Biroul permanent, în limita sumelor prevăzute în bugetul anual.

Art. 202. — (1) Structura organizatorică a serviciilor Senatului, precum și numărul maxim de posturi se aprobă de plenul Senatului, la propunerea Biroului permanent.

(2) Statul de funcții se aprobă de Biroul permanent, la propunerea secretarului general al Senatului.

Art. 203. — (1) Folosirea colaboratorilor pentru lucrările Senatului, ale comisiilor și pentru unele activități ale serviciilor Senatului se aprobă de Biroul permanent.

(2) Indemnizația colaboratorilor, în limitele stabilite de lege, se propune de beneficiarul colaborării și se ordonă de secretarul general al Senatului.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 204. — Constituționalitatea prezentului regulament poate fi verificată de Curtea Constituțională, la cererea președintelui Senatului, a unui grup parlamentar sau a cel puțin 25 de senatori.

Art. 205. — Dispozițiile prezentului regulament pot fi modificate cu votul majorității senatorilor.

Art. 206. — (1) Prevederile art. 183 referitoare la angajarea unei secretare-dactilografe și a unui șofer, precum și la dotarea birourilor senatoriale cu câte un autoturism se vor aplica cel mai târziu o dată cu adoptarea bugetului Senatului pe anul 1994.

(2) Până la punerea în aplicare a dispozițiilor alineatului precedent, pentru exercitarea mandatului de senator în circumscripțiile electorale, prin grija prefecturilor și, după caz, a consiliilor locale se va organiza, pentru fiecare senator, un birou senatorial.

(3) Pentru desfășurarea activităților senatoriale prefecturile și, după caz, consiliile locale vor pune la dispoziție senatorului un mijloc de transport și o dactilografă.

(4) Biroul permanent al Senatului va face de îndată demersurile necesare la Guvernul României, în vederea aducerii la îndeplinire a prevederilor prezentului articol.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Centrul pentru relații cu publicul și agenții economici, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro